

Спорттық іс-шараларды ұйымдастырудың өзекті мәселелері

ЖАРИЯЛАНДЫ
10.02.2026СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/187079/>**Мажитова Диана Анатольевна**

7M04102 Спорттық менеджмент

мамандығының 1-курс магистранты

Қазақ Ұлттық спорт университеті, Астана қ.

АННОТАЦИЯ.

Мақалада дене шынықтыру және спорт саласының қарқынды дамуы жағдайында Қазақстанда спорттық іс-шараларды ұйымдастырудың қазіргі заманғы мәселелері қарастырылады. Әртүрлі деңгейдегі спорттық іс-шараларды жоспарлау, ұйымдастыру, уәждеу, реттеу және бақылау үдерістерінде туындайтын негізгі қиындықтарға талдау жасалады. Жүйелі басқару, кадрлық қамтамасыз ету, заманауи технологияларды енгізу және қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелеріне ерекше назар аударылады. Зерттеу барысында мемлекеттік органдар ұсынған 2026 жылғы өзекті статистикалық деректер пайдаланылып, спорттық іс-шараларды ұйымдастыру саласының қазіргі жағдайы мен даму перспективаларын бағалауға мүмкіндік берілді.

Түйін сөздер: спорттық іс-шара, спорттық менеджмент, ұйымдастыру, жоспарлау, Қазақстандағы спорт.

Соңғы жылдары Қазақстан Республикасында спорт саласы белсенді түрде дамып, өз аумағында ірі республикалық және халықаралық спорттық іс-шараларды қабылдап, ұйымдастырып келеді. Чемпионаттар, турнирлер, біріншіліктер және жаппай спорттық акцияларды өткізу салауатты өмір салтын насихаттауға, қоғамдағы әлеуметтік бірлікті нығайтуға және өңірлердің экономикалық дамуына ықпал етеді. Спорттық іс-шаралардың ауқымы мен санының артуы жағдайында оларды сапалы ұйымдастырудың және ғылыми негізделген басқару тәсілін қолданудың маңызы арта түсуде [1].

Спорттық іс-шара — жоспарлау, ұйымдастыру, уәждеу, реттеу және бақылауды қамтитын күрделі басқарушылық үдеріс болып табылады. Оның табысты жүзеге асырылуы тек мемлекеттік билік органдарының, спорт федерацияларының, демеушілік құрылымдардың, бұқаралық ақпарат құралдарының, қауіпсіздік қызметтерінің, медициналық ұйымдардың және еріктілер бірлестіктерінің үйлесімді әрекеті жағдайында ғана мүмкін. Спорттық іс-шараны дайындау және өткізу барысында ықтимал күрделі жағдайларды алдын ала болжай отырып, тәуекелдерді азайтуға және ұйымдастыру үдерісінің тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған тиімді басқарушылық шешімдерді әзірлеу қажет [1].

Қазақстанда спорттық іс-шараларды ұйымдастырудағы негізгі мәселелердің бірі — жүйелі басқарудың жеткіліксіз деңгейі. Бірыңғай үйлестіру орталығының болмауы салдарынан әртүрлі ұйымдар арасында функциялардың бытыраңқы бөлінуі міндеттердің қайталануына және басқарушылық шешімдердің жеделдігін төмендетуге алып келеді, бұл өз кезегінде спорттық іс-шараларды дайындау мен өткізу сапасына теріс әсер етеді [1].

Қазақстан Республикасының Ұлттық статистика бюросының 2026 жылғы деректеріне сәйкес, елдегі спорттық іс-шаралар саны 2020 жылмен салыстырғанда 30 пайыздан астамға артқан, ал дене шынықтырумен және спортпен жүйелі түрде айналысатын халықтың үлесі 40 пайыздан асқан. Бұл көрсеткіштер қоғамда спортқа және жаппай спорттық іс-шараларға деген қызығушылықтың артқанын дәлелдейді [2].

Маңызды мәселелердің бірі — спорттық іс-шараларды кадрлық қамтамасыз ету. Қазақстанда спорттық және оқиғалық менеджмент саласында білікті мамандар тапшылығы сақталуда, бұл тәжірибеге бағытталған даярлықтың жеткіліксіздігімен және жүйелі кәсіби оқытудың болмауымен байланысты [1].

Қазіргі заманғы спорттық іс-шараларды цифрлық және мультимедиялық технологияларды қолданбай елестету мүмкін емес. Электрондық билеттеу, онлайн-трансляциялар, жарыстарды басқарудың автоматтандырылған жүйелері және визуалды мультимедиялық шешімдер спорттық іс-шараның ажырамас бөлігіне айналып, оның көрермендік тартымдылығы мен коммерциялық әлеуетін арттырады [3].

Спорттық іс-шараларды ұйымдастыру үдерісінде жауапкершілік пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселесі ерекше маңызға ие. Ұйымдастырушылар, қатысушылар мен көрермендердің өмірі мен денсаулығына, сондай-ақ қоғамдық тәртіптің сақталуына толық жауапты. Төтенше жағдайлар қызметтері мен құқық қорғау органдарымен тиімді өзара іс-қимыл жасау спорттық іс-шараларды табысты өткізудің міндетті шарты болып табылады [4].

Осылайша, Қазақстан Республикасында спорттық іс-шараларды ұйымдастырудың қазіргі заманғы мәселелері кешенді сипатқа ие және оларды шешу үшін жүйелі тәсілді

талап етеді. Спорттық менеджментті дамыту, кәсіби кадрларды даярлау, заманауи технологияларды енгізу және ведомствоаралық өзара іс-қимылды күшейту спорттық іс-шаралардың сапасын арттырудың және олардың бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етудің негізгі шарттары болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. *Стрекалова Н. Д., Круглова Т. Э., Долматов А. В. Спорттағы менеджмент және зерттеулер: оқу құралы. – Санкт-Петербург: А. И. Герцен атындағы РМПУ, 2023.*
2. *Қазақстан Республикасының Ұлттық статистика бюросы. Ресми статистикалық деректер. – 2026.*
3. *Матышин О. В. Спорттық іс-шараларды ұйымдастырудың заманауи тәсілдері // Дене шынықтыру теориясы мен практикасы. – 2024.*
4. *Хальцбаур У. Event-менеджмент. – Мәскеу: Эксмо, 2022.*
5. *Қазақстан Республикасының Туризм және спорт министрлігі. Талдамалық есеп. – Астана, 2026.*

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.